

Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 137/2013 z dnia 22 lipca 2013 r.
w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację produktu
lecniczego Fansidar (sulfadoxinum + pyrimethaminum) we
wskazaniu toksoplazmoza wrodzona z zajęciem ośrodkowego układu
nerwowego i narządu wzroku

Rada uważa za niezasadne refundowanie produktu leczniczego Fansidar (sulfadoxinum + pyrimethaminum) we wskazaniu toksoplazmoza wrodzona z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego i narządu wzroku, jako leku I rzutu. Jednocześnie Rada uważa za zasadne refundowanie produktu leczniczego Fansidar jako leku II rzutu, w przypadku braku dostępności do indywidualnych preparatów antyfoliantów, oraz w przypadku długotrwałego leczenia.

Uzasadnienie

*Fansidar nie jest formą terapii pierwszego rzutu w leczeniu aktywnej toksoplazmozy ocznej i neurotoksoplazmozy w przebiegu zarówno wrodzonego jak i nabytego zarażenia *Toxoplasma gondii*; może być jednakże stosowany jako lek II rzutu w przypadku braku dostępności do indywidualnych preparatów sulfadiazyny i pirymetaminy oraz przede wszystkim jako długotrwałe leczenie podtrzymujące zapobiegające odległym nawrotom toksoplazmozy u dzieci starszych i młodzieży.*

W toksoplazmozie wrodzonej Fansidar nie powinien być stosowany w ostrym okresie pełnoobjawowego zarażenia z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego i/lub narządu wzroku, ze względu na jego zdecydowanie mniejszą efektywność w porównaniu do standardowej, skojarzonej terapii sulfadiazyna z prymetaminą z zastosowaniem wyższych dawek poszczególnych leków. Nie odnaleziono rekomendacji klinicznych i finansowych dotyczących stosowania Fansidaru w toksoplazmozie.

Przedmiot wniosku

Zlecenie dotyczy zbadania zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Fansidar (sulfadoxinum + pyrimethaminum) tabletki á 0,5 g + 0,025 g, we wskazaniu: toksoplazmoza wrodzona z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego i narządu wzroku. Tryb zlecenia: Art. 31 e ust 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn .zm.) w związku z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz 696, z późn. zm.).

Problem zdrowotny

Toksoplazmoza (łac. toxoplasmosis, ang. toxoplasmosis) jest pasożytniczą chorobą ludzi i innych zwierząt spowodowana zarażeniem pierwotniakiem *Toxoplasma gondii*. Toksoplazmoza jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych inwazji pasożytniczych i chorób odzwierzęcych, występuje endemicznie na całym świecie. Ze względu na poważne następstwa zarażenia dla płodu, szczególną grupą ryzyka są seronegatywne kobiety w ciąży (w Polsce ok. 50%). Częstość toksoplazmozy wrodzonej w Polsce wynosi 1-2/1000 noworodków. Przebieg kliniczny zależy od rodzaju postaci inwazyjnej pierwotniaka, źródła zarażenia, patogenności szczepu, sprawności układu odporności oraz intensywności inwazji.

Toksoplazmoza wrodzona: zarażenie płodu w wyniku parazytemii *T. gondii* u kobiety w ciąży lub tuż przed zapłodnieniem. Zagrożone są jedynie płody matek z pierwotnym zarażeniem w czasie ciąży. Wynika z tego, że zarażenie *T. gondii* nie jest nigdy przyczyną poronień nawykowych, a toksoplazmoza wrodzona może rozwinąć się tylko podczas jednej ciąży.

Toksoplazmoza wrodzona może przebiegać jako:

1. Samoistne poronienie, wewnątrzmaciczna śmierć płodu.
2. Objawowe zarażenia płodu i noworodka (postać uogólniona z bardzo poważnymi następstwami rozwojowymi).
3. Postać uogólniona lub narządowa rozwijająca się w pierwszych miesiącach życia niemowlęcia.
4. Odległa reaktywacja zarażenia w okresie młodzieńczym lub u młodych osób dorosłych, postać skąpoobjawowa lub bezobjawowa.

Najcięższe następstwa dla płodu niesie zarażenie w I (poronienie, śmierć płodu, ciężkie zaburzenia neurologiczne) i II (ciężkie zapalenie OUN z poważnymi zaburzeniami neurologicznymi) trymestrze ciąży. Krytycznym momentem jest okres organogenezy w II trymestrze ciąży (10.-24. hbd). Infekcje płodu, do których dochodzi w III trymestrze, są w 90% bezobjawowe. Nieleczona toksoplazmoza (także gdy zarażenie bezobjawowe) wykazuje tendencję do wielokrotnych reaktywacji, najczęściej w 2. i 3. dekadzie życia (zazwyczaj jako postać oczna).

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Fansidar (grupa farmakoterapeutyczna: P01B Leki przeciw malarii) sulfonamid o silnym i krótkotrwałym działaniu bakteriostatycznym. Zaburza syntezę kwasów nukleinowych wskutek hamowania przemiany kwasu paminobenzoowego w kwas dihydrofoliowy, a następnie w kwas foliowy.

Alternatywne technologie medyczne

Zgodnie z uzyskanymi przez AOTM stanowiskami eksperckimi Fansidar może być zastąpiony przez skojarzenie pirymetaminy z sulfadiazyną lub klindamycyną.

Skuteczność kliniczna i bezpieczeństwo stosowania

Na potrzeby procesu przedmiotowej oceny w dniu 1 lipca 2013 r. przeprowadzono wyszukiwanie w bazach PubMed, Embase i Cochrane Library z użyciem słów kluczowych: toxoplasmosis, congenital, pyrimethamine, sulfadoxine. Zidentyfikowano 118 publikacji. Zweryfikowano także spisy piśmiennictwa w odnalezionych publikacjach w celu wyszukania publikacji powiązanych z tematyką.

W wyniku przeprowadzenia ww. czynności do uwzględnienia w niniejszym opracowaniu zakwalifikowano jedno badanie Villena 1998, którego celem było określenie klinicznych i immunologicznych wyników leczenia kombinacją pirymetaminy-sulfadoksyny u 78 dzieci z wrodzoną toksoplazmozą w latach 1980 - 1997 r.

Należy mieć na uwadze, iż było to badanie opisowe, porównujące różne schematy podawania Fansidaru. Nie uwzględniono w nim innych produktów leczniczych mających zastosowanie w leczeniu toksoplazmozy wrodzonej.

Zgodnie z wynikami badania leczenie pirymetaminą w skojarzeniu z sulfadoksyną wydaje się być bardziej skuteczne niż podawanie spiramycyny. Leczenie Fansidarem z kwasem folinowym w okresie prenatalnym i kontynuowane 2 lata po porodzie (grupa 3 pacjentów w badaniu) wydaje się być najbardziej skuteczne.

Działania niepożądane wymienione w publikacji „Leki Współczesnej Terapii”: zaburzenia żołądkowo-jelitowe: nudności, wymioty, rzadziej biegunka; zaburzenia skórne, objawy uczuleniowe (głównie pokrzywka), rzadziej pęcherzowy rumień wielopostaciowy (zespół Stevensa-Johnsona), martwica toksyczno-rozplywna naskórka (zespół Lyella), nadwrażliwość na światło; zaburzenia hematologiczne: leukopenia, neutropenia, małopłytkowość, rzadziej agranulocytoza, niedokrwistość megaloblastyczna; inne: zapalenie wątroby, wstrząs anafilaktyczny, obrzęk Quinckego, zaburzenia czynności nerek, jałowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Sulfadoksyna częściej powodowała reakcje nadwrażliwości zwłaszcza zespół Stevensa i Johnsona.

Wysypka skórna jest wskazaniem do odstawienia leku.

Propozycje instrumentów dzielenia ryzyka

Nie dotyczy

Stosunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

Nie dotyczy

Wpływ na budżet płatnika publicznego

Produkt leczniczy Fansidar sprowadzany jest na podstawie zapotrzebowania (wystawia szpital lub lekarz prowadzący) potwierdzonego przez konsultanta z danej dziedziny medycyny. Na wniosek Minister Zdrowia może wydać decyzję o objęciu refundacją sprowadzonego leku. Lek jest wtedy wydawany świadczeniobiorcy po wniesieniu opłaty ryczałtowej.

Średnia cena produktu leczniczego Fansidar sprowadzanego/refundowanego w I kwartale 2013 r. wyniosła 15,62 PLN netto (cena detaliczna 22,96 PLN). Koszt rocznej terapii został oszacowany na 96,46 PLN.

Nie odnaleziono informacji o finansowaniu leku Fansidar w innych krajach, we wskazaniu toksoplazmoza. Receptariusz obowiązujący w Anglii i Walii wymienia Fansidar jako lek sprowadzany/wytwarzany na zamówienie, stosowany jednak w leczeniu malarii.

Rozwiązania proponowane w analizie racjonalizacyjnej

Nie dotyczy.

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianej technologii medycznej

Nie odnaleziono rekomendacji klinicznych i finansowych dotyczących stosowania Fansidaru w toksoplazmozie. Odnaleziono natomiast pięć polskich publikacji wspominających o stosowaniu Fansidaru w leczeniu toksoplazmozy wrodzonej.

Publikacje były zgodne pod względem dawkowania i zaleceń klinicznych, wskazując jednak na ryzyko wystąpienia ciężkich działań niepożądanych. Wszystkie publikacje wskazywały na konieczność stosowania Fansidaru pod kontrolą specjalistów mających doświadczenie w leczeniu toksoplazmozy.

Dodatkowe uwagi Rady

Brak uwag.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

.....

Przewodniczący Rady Przejrzystości
prof. Tomasz Pasierski

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31 e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z uwzględnieniem raportu ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Fansidar (sulfadoxinum + pyrimethaminum) tabl. 0,5 g + 0,025 g we wskazaniu: toksoplazmoza wrodzona z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego i narządu wzroku, AOTM-OT-431-20/2013, lipiec 2013 r.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. Nie dotyczy